

17.2.2016

Ohjeet hirvieläinten pyyntilupien hakemista varten

Hakemus on tehtävä huolellisesti. Väärien tietojen antaminen voi johtaa hakemuksen hylkäämiseen, asiavirheen korjaamiseen itse päätöksen osalta tai mahdolliseen tutkintapyyntöön poliisille.

Hirvieläimen pyyntilupahakemuksen tulee sisältää **hakemuslomake ja kartta hakemusalueesta.**

Jos pyyntilupahakemus koskee hirvieläimen metsästämistä metsästyslain 8 §:ssä tarkoitetulla alueella ja metsästysalueeseen sisältyvien valtion omistamien alueiden pinta-ala on yli 1 000 hehtaaria, hakemukseen on liitettävä ampujaluettelo eli alustava ilmoitus metsästyksen ampujina osallistuvista ja heidän vakinaisista asuinpaikoistaan sekä heidän kyseisen hirvieläimen muista metsästysmahdollisuuksistaan. Lisäksi hakemuksessa on oltava liitteenä Metsähallituksen antama aluelupapäätös. Jos valtion maille (ML 8 §:n alue) hakevan paikallisen hakijan ampujaluettelossa on vain paikallisia asukkaita, aluelupapäätöstä ei tarvita.

Suomen riistakeskus suosittelee myös paikallisille hakijoille ilmaisen alueluvan hakemista Metsähallitukselta. Tämä mahdollistaa paremmin metsästysjärjestelyiden kokonaisuuden tarkastelemisen tiettyä lupa-aluetta koskien.

1. Hakemuslomake

Hakemuslomakkeita saa Suomen riistakeskuksen kotisivuilta www.riista.fi tai riistanhoitoyhdistykseltä. Vanhentuneita hakemuslomakkeita ei ole syytä käyttää. Jos hirvieläimen pyyntilupia haetaan Metsähallituksen alueluvan kera, Metsähallitus lähettää hakemuslomakkeen aluelupapäätöksen mukana.

Hakija

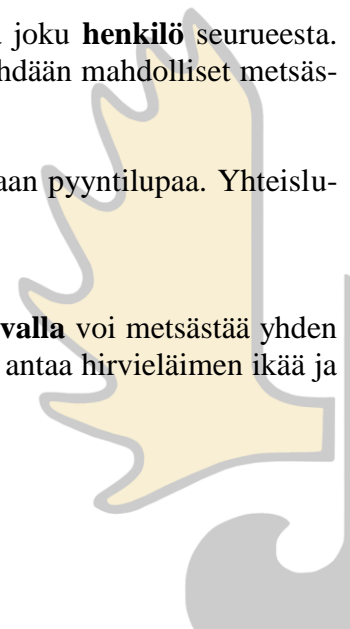
Hakijana on oltava aina luonnollinen henkilö (ihminen) tai oikeushenkilö eli juridinen henkilö (esim. rekisteröity yhdistys). Jos pyyntilupia haetaan **rekisteröidylle metsästysseuralle**, Suomen riistakeskus suosittelee, että hakijaksi merkitään metsästysseura ja hakemuksen allekirjoittaa seuran sääntöjen mukainen nimenkirjoittaja.

Jos hakijana on **rekisteröimätön seurue**, hakijaksi on silloin syytä valita joku **henkilö** seurueesta. Hän toimii myös Metsähallituksen alueluvan hakijana ja hänen nimiinsä tehdään mahdolliset metsästysvuokrasopimukset ja metsästysluvat.

Yhteisluvassa suositeltavin toimintatapa on valtuuttaa yksi henkilö hakemaan pyyntilupaa. Yhteisluvasta kerrotaan tarkemmin tämän ohjeen lopussa.

Haettavien pyyntilupien määrä ja alueet

Pyyntilupia voi hakea tarpeelliseksi katsomansa määrän. **Yhdellä pyyntiluvalla** voi metsästä yhden **aikuisen hirvieläimen tai kaksi vasaa**. Suomen riistakeskus voi kuitenkin antaa hirvieläimen ikää ja sukupuolta koskevia lupaehtoja, jotka ovat pyyntiluvan saajaa sitovia.

Hakemusalueen kokonaispinta-alaksi merkitään hehtaarin tarkkuudella karttaan rajatun, **yhtenäisen maa-alueen pinta-ala**, jolle pyyntilupaa haetaan ja jolla hakijalla on hirvenmetsästysoikeus. Karttaan rajatun alueen pinta-alan tulee olla sama kuin hakemusalueeksi merkitty pinta-ala.

Jos hakijan vuokraamia yksityismaa-alueita on edelleen siirretty (metsästyslupa) tai vuokrattu (vuokraaminen mahdollista vain maanomistajan suostumuksella) toiselle hakijalle (esim. vaihtomaasopimukset), niitä ei voida merkitä hakijan hakemuskarttaan eikä laskea mukaan pinta-aloina hakijan hakemuksessa oleviin yksityismaihin. Jos hakija taas on saanut edelleen siirrettyinä tai vuokrattuina yksityismaita, ja ne muodostavat yhdessä hakijan muiden metsästysmaiden kanssa metsästyslain edellyttämän yli 1 000 ha:n yhtenäisen alueen, ne voidaan merkitä hakijan hakemusaluekarttaan sekä lisätä pinta-alaksi hakemukseen.

Valtion alueen pinta-alaksi merkitään Metsähallituksen aluelupapäätöksessä annetun alueen pinta-ala ja Metsähallitukselta vuokratut maa-alueet. Hirvenmetsästysalueiden numerot merkitään Metsähallituksen antaman alueluvan mukaisesti.

Hakemuslomakkeessa kysytään hakijan suostumusta siihen, että pyyntiluvat voitaisiin myöntää jollekin toiselle alueelle kuin mille hakija on saanut Metsähallitukselta alueluvan. Siirto voi tulla kysymykseen sellaisissa poikkeustapauksissa, joissa Suomen riistakeskus katsoo päätösharkinnassaan, että metsästyksen järjestelyiden (esim. turvallisuus, pyynnin painotus) vuoksi on tarvetta siirtää hakija toiselle alueelle. Tällaisissa tapauksissa Suomen riistakeskus ottaa yhteyttä hakijaan.

2. Kartta

Karttaan rajataan tilarajoja pitkin hakemusalueen ulkorajat. Hakemusalueen sisällä olevat alueet, joihin hakijalla ei ole hirvieläimen metsästysoikeutta, merkitään karttaan selkeästi merkitsemällä (viivoittamalla tai väritymällä). Kartan sivuun on hyvä merkitä, mitä merkinnät tarkoittavat. Tärkeintä on se, että kartassa on **merkittynä hakemusalueen ulkorajat ja sisällä olevat vieraat alueet**. Samoja alueita (poikkeus valtion maat metsästyslain 8 §:n alueella) ei saa olla useassa eri hakemuksessa (koskee sekä hakemusalueen pinta-alaa että karttaa).

Valtion maille haettaessa tulee hakemukseen liittää Metsähallituksen alueluvan mukana tullut kartta. Hakemukseen kuuluvat **yksityismaat merkitään samaan karttaan** yksityismaiden tilarajoja hyväksi käyttäen väritymällä tilat ja merkitsemällä kartan sivuun värin tarkoitus.

Sellaisten pinta-aloiltaan mittavien hakijoiden (esimerkiksi yhteislupien), joiden tilarajat eivät muuten riittävän tarkasti näy, tulee liittää mukaan kaikkien lupaosakkaiden (esimerkiksi seurojen) omat erilliskartat yllä ohjeistetulla tavalla merkittyinä. Näissäkin tapauksissa tulee lisäksi tehdä ja mukaan liittää yksi erillinen koontikartta, josta voidaan todeta yhteisluvan hakema alue kokonaisuudessaan (mittakaava enintään 1: 100 000) sekä hakemuksessa mukana olevien osakkaiden metsästysalueet erikseen numeroituina (numeroinnin tulee vastata osakkaiden erilliskarttojen numerointia).

Alueen yhtenäisyys

Hirveä koskeva pyyntilupa voidaan myöntää yhtenäiselle yli 1000 hehtaarin maa-alueelle, joka sopii hirven metsästyksen ja jossa hakijalla on oikeus hirven metsästyksen. Irrallisia alle 1000 hehtaarin alueita ei oteta huomioon lupaharkinnassa, eivätkä ne lisää myönnettävien hirvieläinten määrää. Karttaan ei siis ole syytä laittaa erillisiä alle 1000 hehtaarin saarekkeitä (Huomaa: muilla pyyntiluvanvaraisilla hirvieläimillä yhtenäinen aluevaatimus on 500 ha). Hakemusalue merkitään yhdelle karttaperille.

Yhteisluvassa toisen osakkaan alueen sisällä olevat seurojen/seurueiden alueet voivat olla irrallisina alle 1000 ha:n kappaleinakin, kunhan ne ovat kiinteästi yhteydessä yhteislupa-alueeseen. Niiden käytöstä on syytä sopia yhteislupaosakkaiden kesken.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan ratkaisukäytännön mukaan yksi yhteinen rajapyykki ei yhdistä alueita toisiinsa. Tien, rautatien ja vesistön vaikutus metsästysalueen yhtenäisyyteen selvitetään aina tapauskohtaisesti. Useimmiten alueen katsotaan säilyvän yhtenäisenä, jos hakijalla on suoraan tien, rautatien tai kapean joen vastakkaisella puolella olevalla alueella metsästysoikeus.

Jos hakijalla on metsästysoikeuden suhteen riidanalaisia alueita esimerkiksi kahden metsästysseurueen päällekkäisten metsästysvuokrasopimusten ja toisen sopimuksen irtisanomiseen liittyvien seikkojen vuoksi, ne jätetään huomioon ottamatta pyyntilupaharkinnassa. Suomen riistakeskuksen toimivaltaan ei kuulu tutkia ja ratkaista tällaisia metsästysvuokraoikeutta koskevia yksityisoikeudellisia riita-asioita, vaan ne kuuluvat yleisen alioikeuden toimivaltaan. Sinänsä metsästyslain 16 §:n ja oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 3 §:n mukaisesti metsästysvuokraoikeutta koskevan riita-asian yhteydessä kärjäoikeus voi asianosaisen vaatimuksesta antaa väliaikaisen määräyksen siitä, kenellä on oikeudenkäynnin aikana oikeus metsästä riidanalaisella alueella.

Suomen riistakeskus suosittelee, että kaikki metsästysvuokrasopimukset tehtäisiin kirjallisesti.

Kartta kannattaa tehdä huolella, ettei se aiheuta ylimääräistä työtä hakijalle ja hakemusten käsittelijöille. **Epäselvät kartat palautetaan hakijalle täydennettäväksi ja mahdollisesti samalla pyydetään lisäselvityksenä vuokrasopimusluettelo sekä/tai alkuperäisten vuokrasopimusten yms. asiakirjojen kopiot.**

Vesialueet

Hakemusalueen karttaan merkitään ne vesialueet, joissa hakijalla on hirvieläimen metsästysoikeus ja jolle haetaan pyyntilupaa. Vesialueiden pinta-aloja ei lasketa mukaan hakijan ilmoittamaan kokonaispinta-alaan eikä niitä oteta huomioon pyyntilupaharkinnassa tuottoa kerryttävinä.

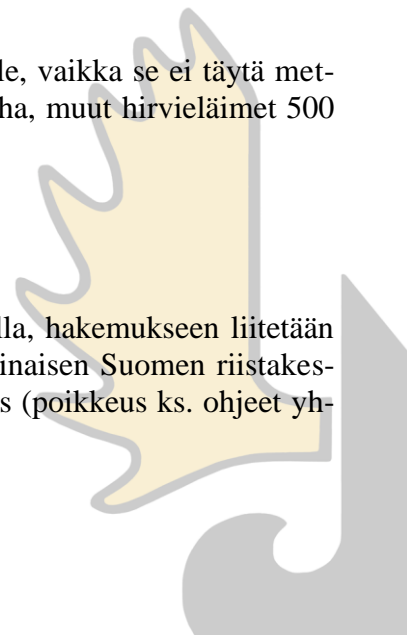
Samoja vesialueita (poikkeus metsästyslain 8 §:n alueen valtion vedet) ei saa olla useassa eri hakemuksessa. Näillä alueilla metsästysoikeuden omistajana on yleensä osakaskunta. Suositeltava ratkaisu on sellainen, että osakaskunta jakaa vesialueen pyyntiluvan hakijoille eli kullekin pyyntiluvan hakijalle tulee oma, karttaan rajattu vesialue, jolle osakaskunta antaa tietyllä ajalla hirvieläimen metsästysluvan tai vuokraa metsästysoikeuden hirvieläinten metsästystä varten. Jos hakijalla on metsästysoikeuden suhteen epäselviä vesialueita, ne jätetään huomioon ottamatta pyyntilupaharkinnassa. Tällöin vesialue ei yhdistä hakijan maa-alueita toisiinsa, jolloin yhtenäisen yli 1000 ha:n alueen vaatimukset eivät välttämättä täyty näissä tapauksissa, jolloin kyseisiä alueita ei voida ottaa huomioon pyyntilupaharkinnassa.

Poikkeuksia alueen suuruudesta

Hirvieläimen pyyntilupa voidaan myöntää tieyhteyttä vailla olevalle saarelle, vaikka se ei täytä metsästyslain 27 §:n 1 momentin vähimmäispinta-aloja (hirvi vähintään 1000 ha, muut hirvieläimet 500 ha).

3. Metsähallituksen aluelupapäätös

Jos hirvieläimen pyyntilupaa haetaan Metsähallituksen alueluvan perusteella, hakemukseen liitetään aina **aluelupapäätös mukaan**. Metsähallituksen alueluvan hakijan ja varsinaisen Suomen riistakeskuksen myöntämän pyyntiluvan hakijan tulee olla sama henkilö tai yhdistys (poikkeus ks. ohjeet yhteisluvasta).

4. Ampujaluettelolomake

Hirvieläimen pyyntilupahakemukseen on liitettävä mukaan ampujaluettelo, jos hakemuksessa on yli 1000 hehtaaria valtion aluetta. Myös ampujaluettelolomake täyttöohjeineen löytyy Suomen riistakeskuksen kotisivuilta tai hakemukseen voidaan liittää Metsähallitukselle jätetty ampujaluettelo.

Hakijan on henkilökohtaisesti varmistettava, että ampujalistassa olevat henkilöt ovat lupautuneet osallistumaan ampujina hirvenmetsästyksen hakijan hirviseurueessa tulevana syksynä. Suomen riistakeskuksen on metsästyslain 8 §:n alueella kiinnitettävä huomiota metsästysmahdollisuuksien tasa-arvoiseen jakaantumiseen. On erittäin tärkeää, että ampujaluettelolomake täytetään huolellisesti ja oikein. **Väärin tietojen antaminen voi johtaa hakemuksen hylkäämiseen, asiavirheen korjaamiseen itse päätöksen osalta tai mahdolliseen tutkintapyyntöön poliisille.**

Ampujaluettelolomakkeen takana ovat yksityiskohtaiset ohjeet lomakkeen täyttämistä. Lue ohjeet tarkasti ennen lomakkeen täyttämistä. Ampujaluettelolomakkeen kaikki kohdat on täytettävä. Ampujalistaan merkitään vain sellaiset ampujat, joilla ampumakoe on voimassa tai vanhenee kuluvana vuonna.

Valtion maille tulevan suuren metsästyspaineen vuoksi pyyntilupia myönnetään pääsääntöisesti vain niille seurueille, joissa on vähintään kymmenen metsästäjää (ampumakoe voimassa tai vanhenee kuluvana vuonna), jotka eivät metsästä muualla ja heistä vähintään kuudella ei ole hirven metsästysmahdollisuutta muualla. Pääsäännöstä voidaan poiketa lähinnä vain tapauksissa, kun alueelle ei ole ollut muita hakijoita. Tämä minimiseuruevaatimus koskee ML:n 8 §:n aluetta lukuun ottamatta Enontekiötä, Utsjokea ja Inaria.

Edes kymmenen metsästäjän vaatimuksen täytyminen ei takaa pyyntiluvan saamista, jos hirvikannan alhainen tiheys ja alueelle hakeneiden metsästäjien suuri määrä ei sitä jonakin vuonna salli.

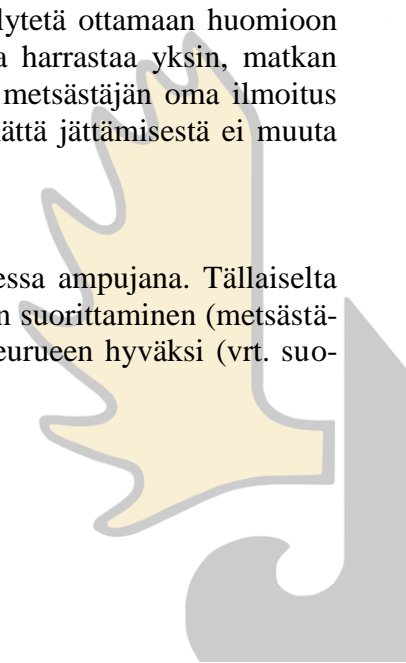
Henkilöllä, joka on metsästysseuran jäsen, katsotaan olevan muu metsästysmahdollisuus, jos seura hakee erikseen hirven pyyntilupaa. Poikkeuksen voi muodostaa henkilön koejäsenyys, jolloin todellista metsästysmahdollisuutta ei ole. Jäseneksiottamiseksi voi myös olla, että jäsen ei saa osallistua hirvenmetsästyksen. Jäsen on siten jäseneksi otettaessa suostunut vähempiin jäsenoikeuksiin kuin varsinaiset normaalit jäsenet. Hirven metsästysmahdollisuuden puuttuminen tulee osoittaa tarvittaessa Suomen riistakeskukselle seuran säännöillä.

Vastaavasti henkilöllä katsotaan olevan muu hirvenmetsästysmahdollisuus, jos hän on muualle erikseen hirven pyyntilupaa hakevan seurueen jäsen.

Lupien myöntämisessä ei lainsäädännön tai oikeuskäytännön nojalla edellytetä ottamaan huomioon ratkaisuperusteena esimerkiksi seuran metsästäjien keski-ikää tai oikeutta harrastaa yksin, matkan pituutta metsästysalueelle, henkilöiden työaikatauluja tms. Toisin sanoen metsästäjän oma ilmoitus olemassa olevan muun metsästysmahdollisuutensa tosiasiallisesta käyttämisestä ei muuta asian arviointia pyyntilupaharkinnassa.

Ulkomaalainen metsästäjä

Ulkomaalainen henkilö voi olla hirvenmetsästyksen pyyntilupahakemuksessa ampujana. Tällaiselta ampujalta vaaditaan suomalainen ampumakoetodistus ja riistanhoitomaksun suorittaminen (metsästäjännumero), jotta hänet voidaan pyyntilupapäätöstä tehtäessä lukea hakijaseurueen hyväksi (vrt. suomalainen metsästäjä).

5. Yhteislupa

Yhteislupaosakkaiden hakijaksi valitsema henkilö tarvitsee valtuutuksen hakea pyyntilupaa koko hakemusalueelle. Kukin yhteislupaosakas antaa tämän hakijalle erillisellä lomakkeella tai yhteislupaosopimuksessa.

Hakemukseen merkitään, että kyseessä on yhteislupa.

Hirven pyyntilupaa hakevien yhteislupien tulee täyttää lupaosakasluettelo. Lupaosakasluettelon saa Suomen riistakeskuksen nettisivuilta. Lupaosakasluettelo liitetään pyyntilupahakemuksen mukaan. Lupaosakasluettelossa esitetään pyydetty lupaosakkaiden tiedot. Tämä on tärkeää siksi, että Suomen riistakeskuksen käyttämään lupahallinto-ohjelmaan syötetään tiedot lupaosakaskohtaisesti. Tämä mahdollistaa jatkossa lupaosakkaan asioinnin sähköisessä hirvitietojärjestelmässä.

6. Hakemuksen jättäminen

Pyyntilupahakemus on toimitettava 30. päivään huhtikuuta mennessä sille **riistanhoitoyhdistykselle**, jonka toimialueeseen pääosa hakemuksen metsästysalueesta kuuluu.

Hakemuksen on oltava perillä riistanhoitoyhdistyksessä 30. huhtikuuta klo 16.15 mennessä tai sähköpostilla toimitettuna vuorokauden loppuun mennessä.

Jos huhtikuun viimeinen päivä on lauantai tai sunnuntai, viimeinen hakemuksen jättöpäivä on seuraava arkipäivä. **Myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä, vaan niihin tehdään tutkimatta jättämispäätökset.**

Hakemuksen täydentäminen

Luvan myöntämisen edellytysten tulee täytyä hakemuksen jättöajan määräajan päättymishetkellä (30. huhtikuuta) eikä esimerkiksi ampumakokeen puuttumista (metsästyslain 8 §:n alueella) voida korjata hakemusta myöhemmin täydentämällä. Käytössä olevien metsästysalueitten lisääminenkin määräajan päättymisen jälkeen ei ole mahdollista.

Edellä mainittujen edellytysten muuttaminen tai lisääminen määräajan päätyttyä niin, että muutos voi vaikuttaa metsästysmahdollisuuksien jakaantumiseen, ei ole hallintolain 22 §:ssä tarkoitettua asiakirjan täydentämistä, joka on mahdollista vielä hakemuksen jättämiselle säädetyin määräajan päätyttyä.

Pyyntilupien hakemiseen liittyvissä kysymyksissä saat ohjeistusta ottamalla yhteyttä Suomen riistakeskukseen.

